

12. etapa, štvrtok 18. júla 2019, 209 km, horská, Toulouse > Bagneres-de-Bigorre

ŠTART – Toulouse

Toulouse (po galsky Tolosa) bolo už od čias Keltov a Rimanov dôležitým obchodným centrom. Počas raného stredoveku bolo Toulouse hlavným mestom Vizigótskeho kráľovstva a následne Akvitánskeho vojvodstva. V roku 1218 bolo mesto baštou sekty katarov/albigéncov, ale gróf Šimon z Montfortu ho dobyl. Do Francúzskeho kráľovstva patrí od roku 1271. Patrí do prefektúry Haute-Garonne ako hlavné mesto Okcité. Je štvrtým najväčším mestom Francúzska. Nesie prezývku Ružové mesto vďaka ružovým tehliam, ktoré sú tradičným stavebným materiálom.

108 km – Dolina Luchon

leží v srdci Pyrenej na úpäťi jedných z najvyšších vrcholov týchto hôr – Pic des Gours Blancs, Pic Perdiguere a Pic de Maupas, z ktorých všetky majú prevýšenie vyše 3000 metrov. Odtiaľto vyteká aj rieka Garonne.

80,1 km – Bagneres-de-Luchon

Názov pochádza z latinčiny a znamená „sieť kúpeľov“. Kúpele tu fungujú doteraz, najvýznamnejšie sú **Chambertske termálne kúpele**, ktoré sú unikátne prírodným horúcim kúpeľom, jeho podzemné vody majú až 42°C. Cirkevnú architektúru reprezentuje neorománsky **kostol Nanebovzatia Panny Márie** z 19. storočia.

72,2 km – Saint-Aventin

V tejto dedinke nájdeme románsky **kostol sv. Aventina**, ktorý pochádza z 11. až 12. storočia a obnovili ho v 19. storočí. Dekorácia kostola zobrazuje umučenie svätého Aventína a zvláštnosťou je prítomnosť starých pohanských sošiek ako napríklad oltárik venovaný Abelliovi – pyrenejskému bôžikovi.

70,6 km – Cazeaux-de-Larboust

Kostolík sv. Anny je exemplárnou ukážkou juhrománskeho slohu. Štvorcová zvonica s hrubými stenami je typickou vežou pre Larboustskú dolinu a pripomína zvonice v Lombardii. Kostol je známy svojou zbierkou fresiek, ktoré zobrazujú mariánske motívy.

58 km – Loudervielle

využíva termálne bohatstvo tohto regiónu, keďže sa tu nachádza liečivý horúci prameň sírnej vody a zároveň **Génos-Loudenvielské jazero**, na ktorom sa praktizujú rôzne vodné športy (plávanie či kanoistika).

Z **Moulorského hradu** (12. st.) sa zachovala pozorovacia veža, z ktorej sa vysielali signály a volania o pomoc proti atakom Maurov.

Arreau, mestečko na trase do Santiaga de Compostella, sa môže pýšiť kostolom Panny Márie (Notre Dame) - románsko-gotickou stavbou, ktorá v časech nepokojov poskytovala útočisko a bola skladom zbraní.

Na **zámku des Nestes** z 15. storočia sú viditeľné vplyvy rôznych architektur, ktoré boli módne v doline Aure. Má unikátnu zbierku dokumentov a artefaktov zo života **kagotov** – „nedotknuteľných“, ktorí trpeli podobnou chorobou, akou bola lepra. Boli vytesňovaní zo spoločenského života, nemali priezvisko a združovali sa v štvrti mimo dediny, kde pracovali s drevom (ktoré túto chorobu neprenášalo) a po smrti boli pochovávaní osobitne. Taktiež boli nútení zašívvať si na oblečenie červenú husiu nohu (nie ozajstnú, ale z tkaného materiálu), aby sa tak odlišili od „normálnych obyvateľov“. 20. storočie so svojimi žltými hviezdami teda nevymyslelo nič nové.

Campanská dolina si zachovala svoj pastiersky charakter, doteraz sem za pekného počasia chodia novodobí pastieri so svojimi stádami. Pre svoju malebnosť ju nazývajú aj Pyrenejská arkádia.

8,2 km – Campan

Mestečko s renesančným **kostolom sv. Jána Krstiteľa** zo 16. storočia má pekné domčeky typické pre oblasť Bigorre. Koná sa tu festival Campanské pastorely, ktorého účastníci sa snažia rekreovať tunajší spôsob života počas všetkých ročných období.

6,4 km – Beudéan

Beudéan sa hrdí tým, že sa tu narodil chirurg Dominique Larrey, ktorý pôsobil v Napoleonovej armáde. Je mu venované tunajšie **múzeum**, ktoré však okrem Larreya zachytáva históriu vojenskej chirurgie vo všeobecnosti.

CIEĽ – Bagnères-de-Bigorre

19. storočie bolo zlatým vekom pre Bagnères-de-Bigorre. **Kúpele** boli vysoko prítlačivé pre vyššiu societu, chodil sem každý, kto niečo znamenal – Napoleon, Gustave Flaubert, George Sandová, Gioacchino Rossini – čo z tohto kúpeľného mesta spravilo populárne kultúrne

centrum, prezývané aj Pyrenejské Atény. V dnešných kúpeľoch liečia reumu, dýchacie a psychosomatické ťažkosti. Mesto má svoje vlastné kasíno a rugby klub Stade Bagnérais.

Keď v 1823 stavali **Veľké kúpele (Grand Thermes)**, objavili tu päť románskych mramorových bazénov. Samotná budova kúpeľov je klasicistická z pyrenejského mramoru. Najstaršia časť kúpeľov je Bains du Dauphin (Kúpele francúzskeho kráľoviča – dauphina) z roku 1783, pod ktorými sa nachádza múzeum.

Kostol sv. Vincenta stojí na mieste niekdajšej ranokresťanskej svätyne. Západná fasáda kostola je vo vysokom gotickom štýle, no vchod je už renesančný. Je jednolodový, ako typické languedocské kostoly.

Gotická jakobínska veža je to jediné, čo zostalo z kostola kazateľských mníchov, keď ho v 14. storočí zničil požiar. Jeho prácu dokonali ešte revolucionári z Veľkej francúzskej revolúcie a zdemolovali kláštor a kolonádu.

Vrchol **Midi de Bigorre** sa preslávil svojím **observatóriom**, ktoré je najvyššie položené v Európe. Je veľmi dôležité pre turizmus a rozvoj vedy. Budovanie observatória začalo v roku 1878 a trvalo štyri roky, keďže sa mohlo pracovať len v čase, keď nebol vrchol zasnežený. Spočiatku to bola meteorologická stanica, až neskôr sem prichádzali vedci skúmať magnetizmus, seizmológiu, prírodnú rádioaktivitu, glaciológiu a pod. Minulý február tu otvorili pontón „vedúci do neba“.